

เตือนภัยการเกษตร

ช่วงวันที่ ๑๗ มกราคม ถึง ๒๙ มกราคม ๒๕๖๔

๑. มะพร้าว

ฝนฟ้าคะนอง มีความชื้นสูง

มะพร้าวที่ยังไม่ให้ผลผลิตและมะพร้าวที่ให้ผลผลิตแล้ว

• ดัวงแรด

ตัวเต็มวัยเข้าทำลายพืช โดยการบินขึ้นไปกัดเจาะโคนทางใบหรือยอดอ่อนของมะพร้าว รวมทั้งเจาะทำลายยอดอ่อนที่ยังไม่คลี่ ทำให้ใบที่เกิดใหม่ไม่สมบูรณ์ มีรอยขาดแหว่งเป็นริ้วๆ คล้ายหางปลา หรือรูปพัด ถ้าโดนทำลายมากๆ จะทำให้ใบที่เกิดใหม่แคระแกรน รอยแผลที่ถูกด้วงแรดมะพร้าวกัดเป็นเนื้อเยื่ออ่อนทำให้ด้วงวางมะพร้าวเข้ามาวางไข่ หรือเป็นทางให้เกิดยอดเน่า จนถึงต้นตายได้ในที่สุด ด้วงแรดมะพร้าวในระยะตัวหนอน ส่วนใหญ่พบตามพื้นดินในบริเวณที่มีการกองปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก จะกัดกินและทำลายระบบรากของมะพร้าวปลูกใหม่ ทำให้พบอาการยอดเหี่ยวและแห้งเป็นสีน้ำตาล ต้นแคระแกรนไม่เจริญเติบโต

การป้องกัน

๑. วิธีเขตกรรม ทำความสะอาดบริเวณสวนมะพร้าวเพื่อกำจัดแหล่งขยายพันธุ์ เป็นวิธีที่ใช้ได้ผลดีมานาน ถ้ามีกองปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก กองขยะ กองขี้เลื่อย แกลบ ควรกำจัดออกไปจากบริเวณสวน หรือกองให้เป็นที่ แล้วหมั่นกลับเพื่อตรวจดู หากพบหนอนให้จับมาทำลายหรือเผากองขยะนั้นเสีย ส่วนของลำต้นและตอมะพร้าวที่โคนทิ้งไว้ หรือมะพร้าวที่ยืนต้นตายควรโค่นลงมาเผาทำลาย ต้นมะพร้าวที่ถูกตัดเพื่อปลูกทดแทน ถ้ายังสดอยู่เผาทำลายไม่ได้ ควรทอนออกเป็นท่อนสั้นๆ นำมารวมกันไว้ ปล่อยให้ฟุสลายปล่อยให้ด้วงแรดมาวางไข่ ด้วงจะวางไข่ตามเปลือกมะพร้าวที่อยู่ติดกับพื้นดินเพราะมีความชุ่มชื้นสูงและนุ่มเร็ว เผาทำลายท่อนมะพร้าวเพื่อกำจัดทั้งไข่ หนอน และดักแด้ของด้วงแรดมะพร้าว ตอมะพร้าวที่เหลือให้ใช้น้ำมันเครื่องใช้แล้วราดให้ทั่วเพื่อป้องกันการวางไข่ได้

๒. การใช้ชีววิธี ใช้เชื้อราเขียวเมตาไรเซียม (*Metarhizium* sp.) ใส่ไว้ตามกองขยะกองปุ๋ยคอก หรือท่อนมะพร้าวที่มีหนอนด้วงแรดมะพร้าวอาศัยอยู่ เกลี่ยเชื้อให้กระจายทั่วกอง เพื่อให้เชื้อมีโอกาสสัมผัสกับตัวหนอนให้มากที่สุด รดน้ำให้ความชื้น หาววัสดุ เช่น ใบมะพร้าวคลุมกองไว้ เพื่อรักษาความชื้นและป้องกันแสงแดด เชื้อจะทำลายด้วงแรดมะพร้าวทุกระยะการเจริญเติบโต

๓. การใช้สารเคมี

๓.๑ ต้นมะพร้าวอายุ ๓-๕ ปี ซึ่งยังไม่สูงมากนัก ใช้ลูกเหม็นใส่บริเวณคอมะพร้าวที่โคนทางใบรอบๆ ยอดอ่อน ทางละ ๒ ลูก ต้นละ ๖-๘ ลูก กลิ่นของลูกเหม็นจะไล่ไม่ให้ด้วงแรดมะพร้าวบินเข้าไปทำลายคอมะพร้าว

๓.๒ ใช้สารฆ่าแมลงไดอะซินอน ๖๐% EC อัตรา ๘๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ คาร์โบซัลแฟน EC อัตรา ๘๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ราดบริเวณคอมะพร้าวตั้งแต่โคนยอดอ่อนลงมาให้เปียก โดยใช้ปริมาณ ๑-๑.๕ ลิตรต่อต้น ทุก ๑๕-๒๐ วัน ควรใช้ ๑-๒ ครั้ง ในช่วงระบาด

- ดั้วงวงมะพร้าวชนิดเล็ก และดั้วงวงมะพร้าวชนิดใหญ่

มักทำลายตามรอยทำลายของดั้วงแรมมะพร้าว โดยวางไข่บริเวณบาดแผลตามลำต้นหรือบริเวณที่ดั้วงแรมมะพร้าวเจาะไว้ หรือบริเวณรอยแตกของเปลือก ดั้วงวงมะพร้าวก็สามารถเจาะส่วนที่อ่อนของมะพร้าวเพื่อวางไข่ได้ หนอนที่ฟักออกจากไข่จะกัดกินซอนไซไปในต้นมะพร้าว ทำให้เกิดแผลเน่าภายในต้นมะพร้าวที่ถูกทำลายจะแสดงอาการเน่าหรือยอดหักพับ เพราะบริเวณที่หนอนทำลายจะเป็นโพรง มีรูและแผลเน่าต่อเนื่องไปในบริเวณใกล้เคียง หนอนจะกัดกินไปจนกระทั่งต้นเป็นโพรงใหญ่ไม่สามารถส่งน้ำและอาหารไปถึงยอดได้ และทำให้ต้นมะพร้าวตายในที่สุด

การป้องกัน

๑. ต้นมะพร้าวที่ถูกดั้วงวงมะพร้าวชนิดใหญ่ทำลาย ควรตัดโคนทอนเป็นท่อนแล้วผ่าจับหนอนทำลาย
๒. ไม่ควรให้ต้นมะพร้าวเกิดแผลหรือปลุกโคนลอย เพราะจะเป็นช่องทางให้ดั้วงวงมะพร้าววางไข่ และตัวหนอนที่ฟักจากไข่จะเจาะเข้าทำลายในต้นมะพร้าวได้ หากลำต้นเป็นรอยแผล ควรทาด้วยน้ำมันหล่อลื่นเครื่องยนต์ที่ใช้แล้ว หรือชันผสมกับน้ำมันยาง เพื่อป้องกันการวางไข่
๓. ป้องกันกำจัดดั้วงแรมมะพร้าวอย่าให้ระบาดในสวนมะพร้าว เพราะรอยแผลที่ดั้วงแรมมะพร้าวเจาะไว้จะเป็นช่องทางให้ดั้วงวงมะพร้าววางไข่ และเมื่อฟักออกเป็นตัวหนอนของดั้วงวงมะพร้าวก็นำเข้าไปทำลายในต้นมะพร้าวได้ง่ายขึ้น

๒. ทุเรียน

ระยะเก็บผลผลิต

- โรคราใบติด หรือใบไหม้ (เชื้อรา *Rhizoctonia solani*)

อาการเริ่มแรก พบจุดแผลสีเหลืองขนาดเล็กที่ด้านบนใบ ต่อมาแผลจะขยายใหญ่ขึ้น บริเวณด้านใต้ใบที่ตำแหน่งเดียวกันพบเชื้อราสาเหตุโรคราขาวนวล ซึ่งต่อมาจะขยายใหญ่ขึ้นเป็นจุดศูนย์กลางอมชมพู แล้วเปลี่ยนเป็นสีขาว พบเกิดกระจายอยู่ทั่วไป ทำให้เนื้อใบตรงข้ามกลุ่มเชื้อกลายเป็นสีเหลืองและไหม้ ใบมีลักษณะพอง บิดเบี้ยว ถ้าโรคราระบาดรุนแรงจะทำให้ใบเหลือง ไหม้ แห้ง และร่วง หากโรคราเกิดกับดอกตูม กลีบเลี้ยงและกลีบดอกจะแห้ง ไม่คลี่บาน ทำให้ต้นเสียรูปทรง

การป้องกัน

๑. กำจัดวัชพืชในแปลงปลูก เพื่อให้อากาศถ่ายเทได้ดี เป็นการลดความชื้นสะสม
๒. ในแปลงปลูกที่มีความชื้นสูงและมีการระบาดของโรคราเป็นประจำ ไม่ควรใส่ปุ๋ยที่มีไนโตรเจนสูง เพื่อการแตกใบ
๓. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบเริ่มมีการระบาดของโรครา ตัดส่วนที่เป็นโรคราและเก็บเศษพืชที่เป็นโรคราและใบที่ร่วงหล่น นำไปทำลายนอกแปลงปลูก และพ่นสารป้องกันกำจัดโรคราพืช เฮกซะโคนาโซล ๕% SC อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ เพนทิโอไฟเรด ๒๐% SC อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ฟลูโตรอะพอล ๑๒.๕% SC อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ทีบูโคนาโซล + ไตรฟซีสไตรบิน ๕๐% + ๒๕% WG อัตรา ๑๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ ๖๕.๒% อัตรา ๒๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ ๘๕% WP อัตรา ๓๐-๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐

ลด

๒๐

ลอก

WG

ลิตร หรือ คอปเปอร์ไฮดรอกไซด์ ๗๗% WP อัตรา ๒๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ คิวปริสออกไซด์ WG อัตรา ๑๐-๒๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ทุก ๗-๑๐ วัน โดยพ่นที่ใบให้ทั่วทั้งต้น

๔. ช่วงการตัดแต่งกิ่ง ตัดแต่งกิ่งให้เหมาะสมและมีทรงพุ่มโปร่ง เพื่อให้ทุเรียนได้รับแสงแดดและอากาศถ่ายเทได้ดี เป็นการลดความชื้น ทำให้สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมต่อการระบาดของโรค

• เพลี้ยไฟ

ระยะทางช่อดอก-พัฒนาผล

ทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงจากส่วนต่างๆ ของพืช มีผลทำให้ใบอ่อนหรือยอดอ่อนชะงักการเจริญเติบโต แคระแกร็น ใบโค้ง แห้งหงิกงอ และไหม้ การทำลายในช่วงดอก ทำให้ดอกแห้ง ดอกและก้านดอกเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลแคระแกร็น และร่วงได้ และในช่วงผลอ่อน ทำให้ชะงักการเจริญเติบโต หนามเป็นแผลและเกิดอาการปลายหนามแห้ง ผลไม่สมบูรณ์และแคระแกร็น เพลี้ยไฟจะระบาดรุนแรงในช่วงแล้งระหว่างเดือนธันวาคม-พฤษภาคม ซึ่งตรงกับระยะที่ต้นทุเรียนออกดอกติดผล เพลี้ยไฟมีอาหารอย่างอุดมสมบูรณ์ สามารถเพิ่มปริมาณได้มาก

การป้องกัน

๑. หากพบเพลี้ยไฟระบาดเล็กน้อยให้ตัดส่วนที่ถูกทำลายทิ้ง

๒. เมื่อพบเพลี้ยไฟระบาดรุนแรง ใช้สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด ได้แก่ อิมิดาโคลพริด ๑๐% SL อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ พิโพรนิล ๕% SC อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร และไม่ควรใช้สารฆ่าแมลงชนิดใดชนิดหนึ่งซ้ำติดต่อกันหลายครั้ง เพราะทำให้เพลี้ยไฟสร้างความต้านทานได้

ลิตร

• หนอนด้วงหนวดยาวเจาะลำต้น

ตัวเต็มวัยเพศเมียวางไข่โดยฝังไว้ใต้เปลือกตามลำต้นและกิ่งขนาดใหญ่ หนอนกัดกินซอนไซไปตามเปลือกไม้ด้านในไม่มีทิศทาง หรืออาจกัดควั่นเปลือกรอบต้น การทำลายที่เกิดจากหนอนขนาดเล็กไม่สามารถสังเกตเห็นได้จากภายนอก แต่เมื่อหนอนโตขึ้นจะพบขุยไม้ละเอียดซึ่งเป็นมูลของหนอนตามแนวรอยทำลาย หรือตรงบริเวณที่หนอนทำลายกัดกินอยู่ภายในจะเห็นมีของเหลวสีน้ำตาลแดงไหลเยิ้มอยู่ ในระยะต่อมาจึงจะพบมูลหนอนออกมากองเป็นกระจุกอยู่ข้างนอกเปลือก เมื่อใช้มีดปลายแหลมแกะเปลือกไม้ จะพบหนอนอยู่ภายใน จะสังเกตเห็นพบรอยทำลายต่อเมื่อหนอนตัวโตและอาจเจาะเข้าเนื้อไม้ หรือกินควั่นรอบต้นทุเรียนแล้ว ซึ่งจะมีผลทำให้ท่อน้ำท่ออาหารถูกตัดทำลายเป็นเหตุให้ทุเรียนเริ่มทรุดโทรม ใบเหลืองและร่วง และยืนต้น

การป้องกัน

๑. กำจัดแหล่งขยายพันธุ์ โดยตัดต้นทุเรียนที่ถูกทำลายรุนแรงจนไม่สามารถให้ผลผลิตเผาทิ้ง และควรดูแลรักษาต้นทุเรียน ให้มีความสมบูรณ์ แข็งแรงอยู่เสมอ

๒. กำจัดตัวเต็มวัย โดยใช้ไฟส่องจับตามต้นทุเรียนในช่วงเวลา ๒๐.๐๐ น. ถึงช่วงเช้ามืด หรือใช้ตาข่ายดักปลาตาดักพันรอบต้นหลายๆ ทบ เพื่อดักตัวด้วง

๓. หมั่นตรวจสอบสวนเป็นประจำ โดยสังเกตรอยแผล ซึ่งเป็นแผลเล็กและขึ้น ที่ตัวเต็มวัยทำขึ้นเพื่อการวางไข่ ถ้าพบให้ทำลายไข่ทิ้ง หรือถ้าพบขุยและการทำลายที่เปลือกไม้ให้ใช้มีดแกะ และจับตัวหนอนทำลาย

ไทอะนิ
๒๐

๔. แหล่งที่มีการระบาดของรุนแรง ควรป้องกันการเข้าทำลายของด้วงหนวดยาวโดยพ่นสารฆ่าแมลง ไทอะนิโทกแซม/แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ๑๔.๑%/๑๐.๖% ZC อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ โคลดิน ๑๖% SG อัตรา ๒๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด ๑๐% SL อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ อะซีทามิพริด ๒๐% SP อัตรา ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นให้โชกเฉพาะบริเวณลำต้น ตั้งแต่โคนจนถึงยอด และกิ่งขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นตำแหน่งที่ด้วงชอบวางไข่ พ่น ๒ ครั้ง ห่างกัน ๒ สัปดาห์

๓. มะม่วงหิมพานต์

แหล่งช่อดอก-พัฒนาผล

• เพลี้ยไฟ

ทำลายมะม่วงหิมพานต์ ช่วงแตกยอดอ่อน ช่อดอก และผลอ่อน โดยดูดกินน้ำเลี้ยง ทำให้ยอดอ่อนหงิกงอหรือแห้งตาย กรณีระบาดของรุนแรงจะทำให้ช่อดอกไหม้เป็นสีดำ และไม่ติดผล ถ้าติดผลแล้วจะทำให้ผลร่วง

การป้องกัน

เมื่อพบการระบาด ช่วงเริ่มแทงช่อดอกหรือก่อนดอกบาน ทำการพ่นสารฆ่าแมลงแลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ๒.๕% EC อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ คาร์บาริล ๘๕% WP อัตรา ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร